

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari". Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i Izdavačelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Gijula 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crodera br. 1, t. 83).

Izlazi svakog četvrtka
o pošte.
Netiskani dopisi se ne vraćaju
na poštišani ne tražeju, a
nećakirani ne primaju.
Predplata sa poštarinom: stoji
10 K u obće,) na godinu
6 K za svako)
ili K 5—, odn. K 250 na)
pol godine.
Izvan carevino više poštarina
Plata i utakuje se u Puli.
Pojedini broj stoji 10 h, za-
ostali 20 h, koji u Puli, toll
izvan leto.
Uredništvo i uprava nalazi se
u "Tiskari Laginja i dr. vije
J. Kimpotić i dr." (Via Gijula
br. 1), kamo neka se naslovljavu
sva pisma i predplata.

odbroju, oglase itd.
se naputnicom ili polo-
zicom pošt. stacionice u Beču
na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko list na vrijeme ne prima, naka to javi odpravnitvu u ovisnom plemu, za koji se na plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje "Reklamacija".

Cekovnog računa br. 347/1909.
Telefona tiskare broj 38.

Prenos barutarne sa tršćanskog na istarsko tlo.

Referent na e. k. namjestništvu bio je mnjenja, da ako je e. k. ministarstvo rata odlučilo prenos barutarne, da tu neće ništa pomoći ni interpelacije, ni prosvjedi, ni utoci, te da bi najbolje bilo, da se cijela stvar mirnim putem poravnava i da interesirani posjednici sklope sa obćinom Trst nagodbu u smislu, da im ista daje primjereni odstetu. Reč bi pobudom referenta referent magistratov referent pozvao je k sebi pravnog zastupnika protestnog odbora, koji potonji se je konačno opustio u pogadjanja sa magistratom tršćanskim i to obzirom na okolnosti, da svi do tada poduzeti koraci nisu imali nikakvog pozitivnog uspjeha. Tršćanski magistrat ponudio je Boljunčanom 40.000, a kasnije 45.000 kruna za gradnju nove škole u Boljuncu, koju je bilo već dozvolilo e. k. pokrajinsko školsko vijeće.

Za taj način nagodbe reč bi da su bar u početku bili i sami interesirani Boljunčani, kojim je odbor rastumačio, da je između dviju zala bolje birati ono manje i da nije izključena eventualnosta, da vlada usprkos svim poduzetim koracima izvede svoju nakanu, u kojem slučaju nebi Boljunčani ni drugi interesirani posjednici dobili nikakve odstete.

Gosp. načelnik obratio se je dapače i na e. k. kot. poglavarstvo u Kopar, da mu isto dađe upute glede eventualne uporabe, razdiobe itd. odnosno odstete i to dopisom 20. II. 1909. broj 2375, našto je uzvatio odgovor od dne 25. II. 1909. broj 21598. Isto tako se je obratio g. načelnik na obć. poglavarstvo u Vrtojbi s molbom, da mu priobči, kako su se ta-

mošćni obćinari vladali kad je ratno ministarstvo pred po prilici 16 godina u onoj obćini gradilo barutarnu, a dobio je odgovor, da su svi protesti bili posvema brezuspješni, da obćinari nisu dobili nikakve odstete, premda su poduzeli sve moguće korake, da zapreče gradnju te barutarne.

Protestni odbor sazvao je interesirane posjednike više puta na vijećanje u svrhu, da im priobči, koje se je korake bilo poduzelo i da se ponajvjetuje glede daljnjih koraka. Na sjednici protostnog odbora dne 28. IV. 1909. bijaše zaključeno na predlog savj. Jos. Maver, da se radi sa svim silama na zaprečanje projekta, a u slučaju, kad to nebi bilo nikako moguće, da se zahtjeva odsteta od 44.000 odnosno najmanje 40.000 K za školske zgrade u Boljuncu.

U tom smislu nagadjao se je protestni odbor sa magistratom, koji je odpisom od dne 23. IV. 1909. broj 584/09 ponudio 40.000 K. (Ta svota bijaše kasnije povišena na 45.000 K).

Javni sastanak od 155 interesiranih posjednika obdržavan dne 9. V. 1909. zaključio je, da se odbije ponudba tršćanske obćine, našto se je odnosni odbor zahvalio na časti.

Drugi javni sastanak sazvao je g. načelnik Pangere dne 9. XI. 1909. te je izvjestio, kako cijela stvar stoji. Ta je palo raznih predloga, a bio je prihvaćen predlog, da se zahtjeva, ako nikako nebi bilo moguće zapriečiti prenosa, odstetu od K 100.000.—

Ako k tomu dostavimo, da je i obćinski odbor odabrao poseban odsjek za sretno

riješanje tog. posta, da su gg. načelnik i tajnik bili nabrojano puta u taj svrhu kod g. zastupnika M. Mandića, kod pravnog zastupnika Dra. Brčića i kod raznih referenta, da se je osobito zastupnik M. Mandić živo zauzimao u Beču, da se ta nesreća odvrti, onda se ne može pojmiti, kako su imali nekogi ljudi obraza, da javno u nekom tršćanskom listiću a i tajno napadaju osobito gosp. zastupnika Mandića i gosp. načelnika Pangere, da ništa ne rade, da vlada ne kani premjestiti barutarnu itd. itd. ?!

Još je pako žalostnije, da su se nekogi obć. zastupnici preko svojih domaćih vodja i zastupnika obratili na druge zastupnike, kojima u obće cijela afera nije bila niti poznata, a neoprostivo je pak, da su se obratili i taj svrhu i na zastupnika Dra. Bennatija, koji je kao političar toliko značino istarskim Slavenima i koji bi sve Boljunčane — ako bi mogao — utopio u žilici vode.

Malo više obzira i povjerenja moralo se je ipak imati, u sve ono, koji su se dušom i ljelom zapinjali za ugodno riješenje tog pitanja, a nezadovoljnostima neka bude ovim putem javno i jasno rečeno, da će se g. zastupnik Mandić, g. načelnik Pangere i ostali prijatelji i vodje ovog naroda i nadalje tim pitanjem baviti i sve svoje sile uložiti, e da se to pitanje za Boljunčane i ostale dolinske obćinare čim ugodnije rieši.

Na obranu poštenjaka.

Ima već nekoliko godina, što se ne samo po južnoj Americi, već i po cijeloj našoj domovini, a naročito po Istri, šire razni

pamfleti protiv poznatih narodnih rodoljuba, braće Antuna i Neoa Martinolića, rodom iz Maloga Lošinja, te drožbinog učitelja Josipa A. Kraljića, objeđujući ih kao proste lopove, ašariste, spekulante itd. Oni da su pokrenuli novinu "Materinska Rijeka", koja već od dvije godine izlazi u gradu Rosario (Argentino), jedinom svrhom, da sebi koriste i svoje džepove napune. To nas potiče, da stvar u kratkim potezima, te iz najpouzdanijih izvora obavještjeni, na čit-o iznesemo, nakonim, da oni, koji još ne poznaju njihovo poštenje i živo rodoljublje, nebi nasjeli klevetama, lažnim podvalama, gadnim potvorama i izmišljotinama jednog našeg odpadnika.

Braća Martinolić, odgojeni u Lošnju u talijanskom jeziku i u čisto austrijskom duhu, pošli su pred mnogo godina u Ameriku, što no riječ trbuhom za krivom ne poznajući ni riječi svoga materinskoga jezika. Nakon dugogodišnjeg poštenog rada i baveći se svojim zvanjem (jedan titularni prokurator, a drugi javni računatelj) stekli su si lijepi imetak. Počeli učiti sami svoj hrvatski jezik dok ga izučise, te sprijateljivši se sa slavnom povjeska svoje obljubljene domovine, postali su ljudi na svom mjestu: pravi i svjestni Hrvati.

U Argentini, Čile, Peru i ostalim južnoameričkim državama boravi mnogo naših iseljenika, većim dijelom nudničara i poljodjelaca, koji žive zapašteni u svom neznanju i polutamstvu, bez društvenih ustanova, bez svog glasila. Svaki se od njih nazivao Ustrijak, Austro Ungarez, netko Slavjan, Slovinac, Dalmatince itd., samo ne pravim svojim narodnim nazivom.

Čuvstvo Martinolića nije im dopuštalo motriti prokrštenih ruku to nenaravno

Slavenski bogoslužni jezik u Istri.

(Nastavak.)

Od pradavna vladao je u našoj župnoj crkvi u Bačvi, dekanatu Motovunskom, staroslavenski jezik u svetoj liturgiji, to tu župu spominje godine 1688. Ivan Patricij pod br. 12. među crkve, koje su tim pravom služe.

Današnji župnik svjedočio je god. 1898. da je svećeniku glagoljašu Valenti (1831 do 1894) služio kod staroslavenske sv. mise ujedanj župnik Korčević; da se služi šta-velom za epistolu, evanđelje, nadalje kod službe božje u sriedu-popelnicu, maslinsku nedjelju, Veliku subotu; te da se služi slavenskim ritualom kod krsta i vjenčanja.

Nek se saslušaju župljani i to naročito: Stjepan Ivišić (Kelac), Tomo Jugovac pok. Lovra, Gašpar Žiković pok. Grgura.

Ponizno još mole, da svjedoke sasluša sudac izvan Porečko-Puljske biskupije i da ga odatalje presvjetti nadbiskup Goricki.

Uzdajuci se u Tvoju dobrohotnost napram Slavenom nadamo se, da ćeš se do- stojati svojom vlasti ubrojiti našu crkvu

u katalog onih crkava biskuplje Porečko-Puljske, koje uživaju pravo staroslavenskoga jezika u svetoj liturgiji, i narediti potrebno, da se služba Božja u našoj crkvi obavlja slavenskim jezikom.

Bačva, biskupija Porečko-Puljska dne 13. d. cembra 1898. Uz župni pečat Franjo Škrjanec v. r. župnik, Gašpar Žiković pok. Grga, Marko Žiković pok. Ivana, Stjepo Ivišić Kelac.

Još jedan primjer molbontee.

Kako su učinili župljani bačvanski, tako su učinili župljani i također drugih naših župa Porečko Puljske biskupije. Jako značajna je molba župljana Fontana, pa želimo ovdje navesti, što se u njoj nalazi.

Medju crkvama, koje spominje godine 1688. Ivan Patricij kao one, koje se služe pravom slavenskoga jezika u crkvi jest ona u Fontanah. Početkom 19. stoljetja bio je tu glagoljaš svećenik, koji je samo staroslavenski obavljao službu Božju, Mate Zuvanelić. Njemu je biskup prigodom vizitacije zabranio pisati župne knjige glagoljskim slovima, te je tu zahranu u iste knjige napisao.

Godine 1878. i 1879. bio je upravitelj župe u Fontanah Franjo Bletić. On je svo

pjevane dijelove sv. mise pjevao slavenskim jezikom, i tim se jezikom, doista pučkim, služio u obće u liturgiji. Često je pripovjedno svećeniku Tršćansko-Koparske biskupije Šimu Červaru, da je morao bar jednom u godini pjevati svotu misu staroslavenskim jezikom.

Svjedok rahljenja slavenskoga jezika u Fontanah je također Anton Legović, umirovljeni svećenik, koj je 1880. bio tamo župnim upraviteljom.

Župo upravitelju Jakovu Senčaru naložio je biskup Flapp, da nejma više "Slavu", "Vjerovanje" i ostale djelove pjevane sv. mise pjevati pučkim jezikom iz ščaveta. Samo epistolu i evanđelje smio pjevati iz njega. Puk može odgovarati pjevane djelove sv. mise u svojem jeziku. Sam župe upravitelj nastojao je da uzburjeni puk umiri, kako to svjedoči Mate Milinko pok. Miha.

Tako se je uzdržalo i pod župe upraviteljom Blažom Košarom. Za župe upravitelja Josipa Ptašinskoga naložio je biskup da puk već nesmie odgovarati slavenski već da mora latinski.

Župe upravitelj Franjo Nachtigall, pozivajući se na nalog biskupov, posve je zanemario slavenski ritual i slavenski je-

zik kod raznih blagoslova, u velikom jednu, itd.

Sve protimbe i pritužbe kod biskupa nisu nista koristile.

Obratili su se na sv. oca papu u Rimu.

Odgovor Rima na molbontee.

Na molbe župljana raznih župa Porečko-Puljske biskupije nije doista odgovorio sv. oca papa, na koga su se molitelji obratili, nego je odgovorio putem Porečko-Puljskog biskupa Sv. sabor obreda, da kako prema onomu kako je bio upućen od Porečko Puljskoga biskupa Flappu.

Evo od rieči do rieči togn odgovora pod br. 74:

Iz biskupije Porečko-Puljske poslano je na Sv. Stolcu 19 molba izmed 8. i 30. decembra 1898 sa strane nekijh laika (naše, jer bijaše na molbah i svećeničkih podpisa), koje idu za istom svrhom, najme da se uzpostavi pravo staroslavenskoga jezika u liturgiji u mjestih: 1. Rakotole, 2. Ližnjan, 3. Bačva, 4. Tar, 5. Preman-tura, 6. Pomer, 7. Sv. Ivan od Sterne, 8. Kaldir, 9. Montrilj, 10. Medulin, 11. Karoiba, 12. Fontane, 13. Valtura, 14. Sv. Nedelja, 15. Novavav, 16. Novaki, 17. Kastolir, 18. Baderana, 19. Višnjav. Sv.

stanje, u kojem su živili njihovi domorodci. Znaajući s druge strane koliko novčane pomoći trebaju narodne institucije u domovini, prionuše oni da dižu, da čarješćuju narod i da upotrebljavaju ta za otadžbinu izdubljene sile.

I počeli su ustrajno raditi već u godini 1905. u tom smjeru. Najprije su ustrojili (godine 1907.) društvo „Iseljenih Jugoslavaca“, dajući taj ustanovi ovo ime, da im lakše bude uspjeti okupiti oko njega ne samo Hrvate već i Srbe i Slovence. Svrha tog društva bijaše u glavnom, da čeli prihod ulazne, članarine, darova itd. bude namijenjen domaćim rodoljubnim i prosvjetnim ustanovama, a osobito za podpiranje družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru.

Samom osobnom propagandom nije im bilo moguće, da prošire to plemenito društvo kako su oni željeli, pa u nakani, da dadu narodnom pokretu veći polet i širi djelokrug, težili su i nastojali, kako da pokrenu hrvatsku novinu.

Samo onaj, koji znađe što znači ustanoviti bez kapitala list i to u tudini među ljudima, koji su razstrkani po raznim i udaljenim kolonijama, pokrajinama i republikama širomi prostrane južne Amerike, i koji su većim dijelom radnici i poljodjelci u gore opisanoj stanju, a da im se ne zna za ime ni naslov itd., može uzviliti, koliko je to stajalo napora, ustrajanja, truda i troška, a osobito kad se uzme u u obzir da su u tom poslu naši Martinolići bili sami: čiji rad padoo je jedino na njihova pleća!

Stampali su više proglosa, bezbroj pisama, a už to činili živu propagandu i to sve na svoje troškove. Molili su novčanu podporu u imućnijih naših ljudi, da sakupe potrebni fond za našu tiskaru, za plaću osoblja i ostale troškove. Obratili su se dakako i na milijunaca Mihanovića u Buenos-Aires, no ovaj se roznim pozivima nije odazvao tek im je na posljedku odgovorio, da je ludost i pomisljati na potrenuće hrvatskoga lista, za koji da se ne će moći niti čitatelja ni preplatnika, pa da će usjed toga i odmah propasti.

Nego u radu je spas! Uspjelo im je napokon sakupiti glavnicu oko 12.000 K. Raspisali su i nudjali rodoljubima obveznice od 40 K svaka, a dotični se odbor obvezao, da će novac povratiti, čim bude to dopustalo financijsko stanje novine. Sama braća Martinolići položili su 4400 kruna. S tim novcem dobavili su tiskarske strojeve, naručili hrvatska slova u Češkoj,

pozvali slagara iz Zagreba, uređnika u imeli u osobi našeg učitelja M. Bžkovića. Tiskara i novina postole su vlastništvo ustrojenog društva „Iseljenih Jugoslavaca“. Tiskaru su mukom isposlovali za novinu oplase kod svojih prijatelja i znanaica na trgovačkoj placi grada Rosaria i kolonije. Napokon je „Materinska Rijec“ izšla dne 24. junja 1908. u deset strana. Mi smo taj list pratili, pa možemo ustvrditi uz zastupnika g. Lupisa, da je ona čedo najčisteg, najdebnijeg hrvatskog rodoljublja. Daleko stoji od nje svako osobno i stranačko pitanje. Svojim djelovanjem osvjetlila je onamošnji narod, koji se sada ponosno nazivlje svojim pravim imenom. Uvodni politični članci „M. R.“ napisani u španjolskom jeziku, a proistekli iz pera lihi požtovnih patriota, donasle su u cijelosti najveće i najvažnije južnoameričke novine. Ti su otadžbenici i izravno pisali u napomenute novine i onamošnji svijet točno upućivali u poznavanje našega naroda, bogate povjesti naše domovine i prilika, u kojima živimo u Habsburškoj monarhiji. Po svom programu „M. R.“ nije smjela nositi vlastinica ili pokretacima nikakve koristi, već sav njezin dobitak morao je ići u korist patrioćkim institucijama u domovini a osobito u prilog „Družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru“, kojoj se šalje više brojeva, tako da je svak može dobiti, plativši „Družbi“ i krunu mjesečne predplate. — Uz to je „M. R.“ u godinu i po sakupila za nasradale u Hrvatskoj pod režimom Rauchlovo bande 4800 K, za „Družbu“ 1400 K, a za siromašne djake u Zadru 200 K. Svi ti prinosi kao i imena darovatelja se redovito objavljivahu u listu, a tako je i svota odpremljena na naslov gori napomenutih institucija u domovinu. Povrh mnogogodišnjeg neumornog rada trošeci zdravlje i novac, braća su se Martinolići za osnutka „M. R.“ našla još u većem radu i brizi. Morali su skoro posve zanemariti svoje zvanične poslove. Kroz punih šest mjeseca radili su osobno na upravi, u redakciji, kod ekspedicije (kod koje učestvovali u njihove rodoljubne supruge), riječju, oni su bili i duša i tijelo „M. R.“

Iz početka bili su namjestnici u upravi nekoga Josipa Jelusića, za kojega se je kasnije ispostavilo, da je nepouzdan. Kad su Martinolići uvidjeli, da se novina učvrstila u svojim temeljima i želeći je proširiti, kao što i reorganizirati tek nedavno osnovano društvo „Iseljenih Jugoslavaca“, odučili su pozvati valjanog i rodoljubivog čovjeka, koji bi im pomagao,

„Odnosno na X. točku dekreta Svete Stolice (!) o obredih od 5. augusta 1898, objavljenoga biskupskim listom od 20. septembra 1898. br. 1747. i priobćenoga također u broju od septembra lista biskupije luče ordinarijat da prešno saznade:

a. U kojih crkvah rabi se „šćavel“ za pjevanje epistole i evanđelja?

b. Poimence u kojih prigodah i blagdanih?

c. Od kojega vremena?

Častni župni uredi se pozivaju, da odgovore posve istinito i točno na ova pitanja najdalje u tri dana poslije primicla ove okružnice.

Ako ordinarijat u tom roku ne dobije izvještaja, koj ne zahtjeva mnogo vremena nit potezkoća, da bude odmah učinjen, morati će smatrati i smatrati će, da se u odnosnih župah nepjeva slavenskim jezikom epistolu i evanđelje, te ih neće uzeti u obzir u priobćenju koje kami učiniti Sv. Stolici. Biskupski ordinarijat Porečko-Puljski, Poreč 4. maja 1899. † Glan Battista m. p.

Ovako, i to talijanskim jezikom, piše biskup Flapp hrvatskim župnim uredom. Pri tom se još opazna, da on dekretu abora za svete obrede zove dekreti Svete Stolice. (Slični.)

to više, što uslijed posla oko novine nisu imali vremena, da se time bave. Uspjelo im je nagovoriti g. Kraljića, koji je u decembru 1908. prispio u Rosario i preuzeo privremeno upravu „M. R.“ Ali već se je bilo počelo potajice napadati na pištenje braće Martinolića, te je uslijed toga i g. Kraljiću bilo teško upravljati narednim novcem. Po zavjisti jednih i ignoranciji drugih nije im bilo teško osumnjčiti pred narodom. U tome je vodio glavnu riječ onaj Jelusić, kojega su radi neposobnosti i njegovog nepouzdanja odпустиili od službe. Taj čovjek je i današnji auktor onih gnjusnih pamfleta protiv naših ljudi oko „M. R.“

I Martinolići i ostali odbornici društva uvidješe, da bi novina mogla postojati i napredovati, samo kad bi njenu tiskaru prešla u ruke privatnika. Nevideći drugog izlaza i da „M. R.“ ne propadne, odlučilo se na jednoj odborskoj sjednici dati je g. Kraljiću, koji je materijal novine primio privremeno, ali samo uslijed nagovaranja i moljakanja braće Martinolića i vidjenjih rodoljuba. Kroz vrijeme upravljanja braće Martinolića „M. R.“ je uza sve ogromne troškove imala od prilike 1800 K čistoga prihoda. Ta je svota na njihov predlog namijenjena „Družbi Sv. Ćirila i Metoda za Istru“, kojoj se taj novac mora odpremiti čim bude povraćen uzajmljeni novac za utemeljenje lista.

Poznate obitelji-ke nesreće pristiliše braću Martinoliće, da se udalje iz Rosaria. Nao Martinolić izgubio je lanj svoju drugariju a drugi brat Antun morao je svoju teško bolesnu suprugu dovesti u oktobru prošle godine u Lošinj, gdje se još i sada nalazi. Svi narodni pokret u Argentini vodi sada g. Kraljić.

Ovokó smo za danas iznjeli, da bar u krupnim crtama prikažemo rad tih naših rodoljuba i bezdušnu rabotu izdajica i špijuna.

Čujemo, da je nekoliko Jelusićevih pamfleta sliglo i u naše krajeve, ali smo tvrdo uvjereni, da ih je svaki pošteno misleći rodoljub s prezirom odbio od sebe. Braći Martinolićima pak želimo južnoćk zdravlje, da ih uzmognemo što prije vidjeti na narodnom braniku u onim dalekim stranama.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Konstituiranje novoizabranog občinskog poglavarstva u Puli. U subotu u 11 sati prije ponoć sastalo se je u gradskoj vijećnici novoizabrano zastupstvo občine i grada Pule. Sednici prisustvovali su 42 zastupnika, a političko-oblast zastupao je upravljatelj dvorski savjetnik g. prof. Atems. Sjednicu je otvorio najstariji po dobi zastupnik t. j. g. Karlo Frank, umirovljeni postanski činovnik. Nakon objavljenih formalnosti izabran je bio načelnikom odvjjetnik i dosadnji predsjednik upravnog vijeća g. Dr. Vilim Vareton sa 40 glasova od 42 glasačuđa. Njegovim zamjenikom je izabran rečeni g. Karlo Frank. Ostali savjetnici izabrani su: za Mornaricu g. Lovisoni, za građane Talijane g. Dr. Mattoni, Bonussi i Petris, a za Hrvate i uobće Slavene građani i okolice g. Dr. M. Laginja.

Po izboru zahvalio se je novi načelnik drugovom i građanstvu, a za njim progovorio je prof. Atems obećav vladinu podporu novom zastupstvu.

Novoizabrani načelnik rekao je u svom zahvalnom govoru, da će i kao Talijan... braniti narodni karakter grada Pule... Da je g. Vareton Talijan o tome može glasno vikati, ali da će kao načelnik braniti narodni karakter (razumi: talijanski) grada Pule, to je mogao zasuti i mjesto toga kazati, da će grad Pulu osloboditi od silnih dugova i građane od velikih

nameta, što sv. predstavnici ponajviše u tobžnji talijanski karak.

Novi porezni izvještaji. Doznajemo iz pouzdana izvora, na kotareko poglavarstvo u Puli kao porezni izvestitelji novolimenovani savjetnik kod financijskog ravnateljstva u Trstu g. Hariz Vodopivec.

Podružnica Družbe Sv. Ćirila i Metoda u Puli obdržavala je u nedjelju dne 27. t. m. u 2 i pol sata po p. u dvorani „Narodnog Doma“ svoju redovitu glavnu skupštinu, na koju se članovi i svi prijatelji Družbe pozivlju, da dodju u što većem broju.

Voloski kotar:

Volosko, dne 17. II. 1910. — Osnovateljna skupština „Djačkog pripomoćnog društva u Voloskom-Opatiji“ ispala je nad svako isčekivanje. U određeni sat sakupilo se iznad 50 rodoljuba u velikoj dvorani naše „Zore“, koju je g. Tomašić tako lijepo uredio.

Svi prisutni upisali su se kao članovi novoga društva i to njih 18 kao utemeljitelji sa godišnjim prinosom od 12 K, 8 kao podupratelji I. reda sa prinosom od godišnjih 4 K i napokon 12 kao podupratelji II. reda sa godišnjim prinosom od 2 K.

Ovaj broj i ovakav odziv najbolji nam je dokaz, koliko je našim rodoljubima stalo do naše nove gimnazije i do naših učenika, koji se u njoj odgojavu.

Uvjereni sum, da će se broj članova u velike povećati, jer je više naših rodoljuba, koji će pomoći društvu u njegovoj plemenitoj namjeni.

Da će ovo naše mlado društvo u svakom pogledu valjano uspjevati i biti od velike koristi, žumi nam ukodjer prvi odbor, koji je bio izabran ovako: Predsjednik, g. Iv. Rabar, ravnatelj realne gimnazije; podpredsjednik, g. Ivan Flamin, posjednik; tajnik, g. Ivan Ivančić, profesor realne gimnazije; blagajnik, g. Jul. Miran, podnačelnik; odbornici: gg. Filip Cvarić, profesor realne gimnazije i Franjo Perčić, posjednik; odborski zamjenici: gg. August Rajčić, učitelj i Dr. Niko Fabijanić, obćilječnik.

Vodice, 16. II. 1910. Zgrada je nove dvorazredne škole gotova. Mnogo je trebalo borbe, mnogo ustrajnosti, prije nego li je došlo do te izgradnje. Tko da opiše ovaj trnoviti put, one svakakve zapreke, na koje su Vodičani u svom nastojanju naišli? Leden ih je mraz bio ondje, odakle bi sunce moralo da grije. Konačno ipak podlegoše svi oni maljušni i sićušni ljudi, te se postigao uspjeh nakon skoro desetogodišnjega zatezanja. Nije to zasluga ni Petra ni Pavla, nego složnih Vodičana od prvoga početka borbe. Sad, kad je bitka izvojevana, oprastamo svima, koji su nam kilipovo bacali pod noge, a i onima, koje su maljušni ljudi toliko vremena za nos'vukli. Preko 25000 kruna namknat će Vodičani za svoj novi prosvjetni hram. Molimo: 25 hiljada kruna bez ikakve podpore! Za naše prilike velika svota, ali će je Vodičani drago volje dati. Sirom svijeta uvjeriše se, da samo školovan narod kroči brzo k cilju — k napretku i k boljem gospodarstvenom stanju. Nikada nijesmo susjednoj braći Dancima poricali prava na školu u njihovom selu. Ako neće s nama, neka nastoje, da im oblasti daju posebnu jednorazrednicu. Tu u samim Vodicama imade oko 120 školske djece — za cijelo više nego li traži zakon za dvorazrednicu. Nu, već sada hoćemo, da nešto istaknemo. Kao zaboravljeno i odrezano, bez sveza sa svijetom, jedno od najljepših istarskih sela svakako su — Jolovice, udaljene od Vodica preko 5 kn. (Ne vrijedi, da se niti u zagradama osvrnemo na skorajnje glupo buncaenje Piccolova Silvija Benca o

...sela. ...a bolan
živu stokavski Hrvati ka
seocina: Brč, Gofjaki i Za
ama, Danama, Trsteniku i
...u. Neka gospoda talijanska već jed-
nom sači izblju iz glave, da će i u bu-
dućnosti moći iskrivljavati značaj ove
zemlje toliko u prošlosti koliko u sadaš-
njosti. To neka dobro upamti šjor asesor
Salata, koji se onako lako razmeđe u
„Pressi“ ishitrenim agitativnim tvrdnjama.
Stoput bi bolje učinio, da se u tom poslu
ugleda u svoga suzemljaka učenoga i pa-
metnoga turinskoga Bartolija. Tempi pas-
sati šjor Salato!

Jelovice imadu šezdesetak za skolu spo-
sobne djece bez ikakve obuke. Svo što
ova djeća nauče, jest kršćanski nauk, koji
im treba, da budu krizmama i pričesćeno.
Nema izgleda za sada, da bi ovo selo
moglo doći tako brzo do škole. Stoga naj-
poželjnije preporučamo pozvanim oblaslima,
da im privremeno barem toliko pomognu,
da dobiju iz Vodica jednu učiteljsku silu
„ex currendo“. Uz dobru volju držimo,
da bi se to dalo urediti. I ako bi kroz
zimsku tri, četiri mjeseca učitelj teško
mogao polaziti radi slaba vremena u Je-
lovice, ali bi za cijelo mogao u ostalo do-
ba, naročito dvokolice, kad bude dogra-
đjena cesta, što će ići iz Vodica kroz
Jelovice na Podgorje. Valjda ne ćemo
dugo čekati na taj spoj, jer cesta, kakva
je sada, zgodna je — kako ono nedavno
reče šaljivi jedan naš seljanin — za Martina
Krpana i njegovu kobilu. Kad ne bi s
njom mogao dalje, bacio bi je na rame.
Samo šteta, što dandanas nema više ni
Krpana ni Kraljevića Marka.

Pri koncu valja nešto pitati: Hoćemo
li na proširenje vodičke jednorazrednice u
dvorazrednicu, kad je zgrada već gotova,
čekati još koju godinicu ili ćemo to do-
živjeti već ove godine? Veoma smo ra-
doznali!

Pazinski kotar:

Sv. Nedelja, kod Labina 10. II. 1910.
Gosp. se Corva ljuti u „Piccolu“ od pred-
prošlog petka, da mu je „Naša Slova“
učinila krivicu i da će doći „epilog“ iz-
bora župnika u Sv. Nedelji pred porotu
u Rovinju!! I pravo bi bilo, da dodje —
velimo mi. Ala bi se netko smijao, — ni
ne [g. Corva, koji je *sve lijepe naučio*
„svoje“ u Sv. Nedelji — ali samo „šutiti“
nije! Jeste li razumjeli g. Cirva! Dodaj-
mo za „sada“ još ovo: Corva je agilitao
sam za sebe kod ljudi i ovako: „*Pridite
votat sa mene, dobit ćete objed sa mišta i
još nešto, što će vam biti vrlo drago.* —
Objed je dočelnik dobio badava — a za
ono „nešto“, neznamo, dali je Corva is-
punio svoje obećanje — i — ako nije —
prekršio je sadanu riječ, a to pošten to-
vjek ne smije učiniti. Tužilo, gosp. Corvo,
slobodno i ovo, al pazite samo, da vam se
ne dogodi kao i gosp. financijalnom ko-
mesaru Martinuzziju iz Rabca, koji je bio
„sforzato“ od dr. Gherse, da za Vas gla-
suje — pak učinio kočijesnu lužbu radi
tobožnje uvrede poštenja — a — najzadna
dobio „kopa“, premda je sam naveo svje-
doke, koji nisu mogli posvjedočiti njegovih
u tužbi navedenih riječi. Dali će lijepe
troškove i ljepšu sramotu gosp. komesar
Martinuzzi sam platiti, ili će on sada
„sforzati“ Dr. Gherse, da ih plati, za nas
je svjedeno. Za nas je glavno, da je „osar
tutto“ djelovao i kod c. kr. činovnika. Pa-
da bi bio Dr. Gherse (ako je i liberalac),
barem „Oberfinanzinspektor“. Još ovo: za
Vas su glasovali iz Rabca samo c. kr. či-
novnici i to uz komesara Martinuzzija,
Nane Goho, poštar, onaj debeli „ricevitor“
i svetioničar Maran e bašta, premda je u
Rabcu već skoro deset godina „scuola
della Lega snazionalitrice“. Razumijete li
ovo g. Dr. Gherse a comp. bella!
Jošte jednu g. Corvi: *Zašto niste na
„dan svetih triju kralja“ blagoslovili po*

*običaj, svo kudo u Sv. Nedelji? Zašto ste
ispustili ono, za koje ste stalni, da su go-
spodari istih glasovali prati Vama, premda
ste pred istimi pršli?*

Buduć niste htjeli dati dotlećnim kućama
svetog blagoslova, ne mora li se misliti,
da ćete ih i u najekrajnijoj potrebi —
kad budu članovi istih kuća na smrtnoj
postelji zvali Vas, poslati da idu po sve-
ćenika u Labin — kao što ste nekoje iz
Ripendo (ljudje iz Vaše zupe) — a La-
binski im svećenici opet odgovorili: da li
su oni Vaša sluga? Da li će i nekoji iz
Sv. Nedelje morati doći plaćajući kući bez
svećenika za najzadnju potrebu svojih
umirućih, kako i oni iz Ripendo?!

Ako je ovo kršćanski od Vas, neka nam
odgovori „Eccellenca F. I. a. p. p. katolički
biskup!“ Bit će ovo za danas dosta, a
drugi put nešto drugo, jer bi svē na jed-
nom bilo „previše“.

Planinsko društvo u Pazinu obdrža-
vali će svoju glavnu skupštinu dne 2.
marča t. g. u 6 sati večer u prostorijama
Hrvatske čitaonice u Pazinu sa slijedećim
dnevnim redom: 1. Izvješće odbora. 2.
Izbor novog odbora. 3. Eventualije. Po-
zivilju se gg. članovi, da čim u većem broju
prisustvuju.

Poziv. Planinško društvo u Pazinu pri-
redjuje u nedelju dne 27. o. mj. izlet u
Belaj. Odlazak iz Pazina u 6^{1/2} s. u jutro
do Boruta, onda pješke preko Sidretli-
Gradinje-Pozri-Belaj. Ondje će pregledati
racionalno radjeno lijepo imanje „Auer-
perg“. Povratak pješke preko Paza na Ce-
rovlje, a iz Cerovlja vlakom, koji dolazi u
Pazin u 7-20 na večer.

Pozivilju se gospoda članovi kao i sva
ostala gospoda, da u čim većem broju
sudjeluju.

Porečki kotar:

IZ Sv. Lucije kod Oprtija nam pišu
da će se dne 27. veljače t. g. u 4³⁰ sata
po podne u školskim prostorijama obdržavati
glavna skupština „Mlinarske zadruge“ —
budući na prvi poziv nije došao dovoljan
broj članova pa se po tom i obdržavala
nije. Predsjednik zadruge Jakov Bele.
Ravnateljstvo škole u Sv. Luciji zahva-
ljuje se slijedećim darovateljima za „Bo-
žićno drveće“, koja se je u prostorijama
škole na 24. prosinca uz predstavu, de-
klamaciju i pjevanje školske djece, obdrža-
vala u prisueću roditelja te svećenstva
okolice.

Darovali su: Klub XIII Volosko 15 K;
Bratinstvo 20 K; po 5 K: Nedved Ante,
župnik Sterna, Walker Emilio, župnik de-
kan, Oprtalj; Vranjac France, župnik, Za-
vršje; Solta Vaclav, župnik, Topolovac; po
2 K: Mandić Josip, kapelan, Oprtalj i
Sega Ivan, župnik, Gradinje; Bele Jakov,
Irgovac u Sv. Luciji darovao je nekoliko
metara tkanine, narodne vrpce i konfete.
Svim darovateljem najljepša hvala, a od
Boga plata!

Koparski kotar:

IZ Lanišća. — Godišnja glavna skup-
ština podružnice sv. Ćirila i Metoda u La-
nišću obdržavala se je dne 6. II. tek. g.
Pošto nas većina članova starog odbora
zapušta, jer idu u Ameriku, izabrano se u
novi odbor nove članove, od kojih očeku-
jemo, da će se i oni, kao što su članovi
odstupivšeg odbora, svojski zauzeti, da
naša podružnica uspijeva kao i do sada.
Sabralo se nešto od članarine nešto od
darova do sada oko 180 K. Naprijed za
Društvo!

Za Društvo sv. Ćirila i Metoda sabralo
se dne 20. t. m. u krami Josipa Puhlja
u Lanišću K 6 02 i to s licitacijom župa-
novih očala. Novac je izručen podružnici
u Lanišću.

Razne primorske viesti.

Telefonski spoj Kvarnerskih otoka
sa kopnom. Okružnicom 17. decembra
1909. br. 11557 pozivao je Zemaljski Od-
bor sva občinska glavarstva na otocima,
da se izjave, je da li su voljni u svoje
vrieme predložiti občinskim zastupativima,
da dozvole odnosni novčani doprinos za
telefonski spoj izmed kopna i otoka te
izmed pojedinih mjesta na otocima. Creski
bi se otok spojio sa kopnom preko kanala
izmed Porozine i Plominja. Otok bi sa
KrK spojio sa creskim otokom preko ka-
nala što ih dieli; a s druge bi se strane
kod Voza spojio sa hrvatskim primorjem.

Od jedanaest občina odazvalo se je do
sada, kako čujemo, njih osam. Svi su po-
ziv obijuze prihvatili, dapače je občina
bašćanska izhodila jurva privolu i občins-
skog zastupstva. Nema sumnje, da će se
i ostale občine u čim kraćem roku pozivu
odazvati te ga takodjer prihvatiti. Tada
će Zemaljski Odbor pokrenuti daljnje ko-
rake k. d. vlade, glede koje se nadamo, da
neće praviti poteškoća, a da se već jednom
i kvarnerski otoci okoriste sa blagodat
tog u današnje dane toli korisnog obće-
vnog sredstva.

Upraviteljom ili kapitularnim vikarom
kršćansko-koparske biskupije izabran je
proš stolnoga kaptola u Trstu preč. g.
Dr. I. Petronio. Kako rekomo u poslied-
njem broju, preč. g. Petronio je rodom i
čuvstvom Talijan, ali niti izdaleka tako
zagrižen, kao što su njegovi mlađji dru-
govi u Kaptolu. Žalostno je po većinu
slavenskih vjornika u onoj biskupiji što
njihov kapitularni vikar — namjestnik
biskupov — neznati rieči slavenske, ali
oni će morati da prebole i tu nepravdu u
čistoj nadi, da ovo stanje neće dugo po-
trajati i da će dobiti za nadpastira pravog
pastira, koji ne samo da ljubi iskreno
svoje ovčice, već je pripravan za nje i
svoj život žrtvovati. Takav bi bar morao
biti svaki biskup, kakō nas uči sv. vjera —
inače je činovnik ili vuk razdiravac.

Novčanje u Istru. Ove godine obaviti
će se novčanje u našoj pokrajini slijedećih
dana: U Krku 29. i 30. aprila, u Cresu
22. aprila, u Malom Lošinju 25. i 28.
aprila, u Poreču 15. i 16. aprila, u Bu-
jah 11. 12. i 13. aprila, u Labinu 18. i
19. aprila, u Voloskom 21., 22., 23., 29.,
30., 31. marča i 1. aprila, u Kopru 1.,
2., 3. i 4. marča, u Piranu 7., 8. i 9.
marča, u Škofljah 5. marča, u Rovinju
18. marča, u Puli 11., 12. i 14. marča,
u Vodnjanu 15., 16. i 17. marča, u Bu-
zetu 25., 26. i 27. aprila, u Pazinu 21.,
22. i 23. aprila, u Podgradu 18. i 19.
aprila, a u Motovanu 20. i 30. aprila.

Spomenica na sv. Ota. — *Izašla je
obširna Spomenica i molba na sv. oca Papu
Pia X. za slavensku službu božju u krš-
ćansko-koparskoj i porečko-puljskoj biskupiji.*
Spomenica je obsežna i temeljita, te pri-
kazuje u glavnim crtama sav razvoj pi-
tanja o glagoljici, razne borbe, svjetlo i
zle časovo glugoljice, a naročito istice
mnogo dokumente, koji jasno potvrđuju
pravo našega naroda na slavensku bogos-
lužje i to ne samo u Istri nego i u Go-
ričkoj, Kranjskoj, Hrvatskoj, Bosni, Her-
cegovini i Dalmaciji. Ova je spomenica
djelo velike vrijednosti, temeljito i čvrsto
sastavljena, te ga neće moći da poruše u
dokaznoj zgradi nikakovo umjetno dosko-
čico. Ovu će spomenicu oduslati u Rim
istarske občine i razna društva.

**Proglašenje ustava za Bosnu i Her-
cegovinu.** — Proše nedjelje u 12 sati o
podne proglašen je svećenim načnom
ustav za Bosnu i Hercegovinu. Čitav grad
je bio okičen sa zastavama. Pred grad-
skom vijećnicom stajala je počastna satnija
sa glazbom i veliko mnoštvo naroda. Kad
je general Varešanin sa barunom Ben-
kom usao u dvoranu, dočekan je burnim
„Zivio!“ Zatim je Varešanin stupio na
podij, te održao kratak govor i pročitao

kraljevo ručno pismo, kojim se proglašuje
ustav. U taj čas je počastna satnija opa-
llila salvu, a sa tvrđjave je izpaljen 21
hitac iz topa.

Na isti način je proglašen ustav u Mo-
staru i čitavoj zemlji okružnim načel-
nicima.

Odlikovanje hrvatskog zastupnika.
Hrvatski zastupnik na carevinskom vijeću
g. profesor I. V. Perić odlikovao je po-
vodom svog prolaza u mirovinu železnom
krunom III. reda i to u priznanje mar-
ljivo službe i plodonosnog književnog rada.
Čestitam!

Dr. Andrija Amoroso. Ravnateljstvo
vjeserijskog zavoda u Poreču javlja nam,
da je tamo preminuo dne 19. o. mj. u
visokoj starosti ravnatelj ovog zavoda bivši
zemaljski zastupnik, prijednik i odvjetnik
g. Dr. Andrija Amoroso.

Pokojnik spadao je medju najodličnije
članove talijanske stranke u Istri, koje je
za mlađih godina vjerno služio i svoje
umne sile posvetio. U zadnje doba nije
se u javnosti izlicao posvetiv svoje sile
zemaljskomu vjeserijskomu zavodu, kojemu
je bio na čelu dugi niz godine.

Pokojnik bio je vrlo učen i uman to-
vjek, koji je uživao velik upliv i ugled
medju svojima i van pokrajine. Bio je
odlučan naš narodni protivnik, ali uvijek
lojalan i umjeren. Počivao u miru!

POZIV

Bersercko društvo sa štednju i zajmovo,
registrana zadruga na ograničeno jum-
čenje, pozivilje u smislu § 85. zadružnog ugo-
vora na svoju

IV. redovitu glavnu skupštinu

zadragare i prijatelje, koja će se obdrža-
vati dne 13. ožujka 1910. u 8 sata po
podne u prostorijama općinskog ureda u
Berscu sa slijedećim

Dnevnim redom:

- 1.) Čitanje zapisnika prošlogodišnje glavne skupštine.
 - 2.) Izvješće upravnog odbora.
 - 3.) Izvješće nadzornog odbora.
 - 4.) Čitanje izvješća revizora i zaključak glede istoga.
 - 5.) Potvrđenje računskog zaključka za god. 1909.
 - 6.) Izbor upravnog i nadzornog odbora te pomirbenog suda.
 - 7.) Zaključak glede uporabe čistog dobitka.
 - 8.) Slučajni predlozi.
- Godišnji obračun izložen je na uvid u
društvenim prostorijama.

BERSEC, dne 20. veljače 1910.

Odbor.

POZIV

Veprinacno društvo sa štednju i zajmovo,
registrana zadruga na ograničeno jum-
čenje, obdržavat će dne 6. marča 1910.
u 8 i pol sata poslije podne na Veprincu
svoju

VII. redovitu glavnu skupštinu

sa slijedećim

Dnevnim redom:

1. Izvješće upraviteljstva.
2. Izvješće nadzornog odbora.
3. Potvrđenje računskog zaključka za god. 1909.
4. Izbor upravnog i nadzornog odbora te pomirbenog suda.
5. Čitanje izvješća o izvršenoj reviziji „Zadružno zveze u Celju“.
6. O nabavi donacnih potrebitina.
7. O uporabi čistog dobitka.
8. Slučajni predlozi.

VEPRINAC, 20. februara 1910.

Odbor.

Preporučamo našim obiteljima
Kolinsku nikoriju.

GOTIVI KREVETI
iz crvenog platna dobro punjeni, pokrivač ili dođnja perjača 180 cm. duga, 116 cm. široka K 10—, K 12—, K 15— i K 18—; 2 metra duga 140 cm. široka K 13—, K 15—, K 18—, i K 21—; jastuci 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3—, K 350, i K 4—; 90 cm. dugi, i 70 cm. široki K 450 i 550.

Izrađuju se i po posebnoj mjeri, strunjače na 3 dijela za 1 krevet po K 27—, boje K 33—.

Raznilije franko pouzdećem od K 10— napried. Zamjenu i vraćeno priznaje ako se poštarina plati.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 933
pošta PILSEN, Česka.

„Export“.

Raznilijem dnevice pouzdećem franko 5 kg. sa omotom svježe govedine zadnji kraj za K 5.20, teletina za K 5.60. Sušene govedine za K 6.20, sušeno kvinjsko meso K 11.50, debele govedine K 4.50, teleća hedra K 4.50. Dobra roba i točna poslužba.

S. FABER, Bolowa (Galicija).

Tko treba bielog platna, oxforda, kanafasa, zafira, kriseta, flanela itd. neka' naruči u

Josip Běloun,
tkaonica,

Novy Hradek, Česka.

Samo dobra roba, solidna posluža.

40 metara liepih ostataka za K 18 franko pouzdećem.

Ako roba nebudo po volji, možoto ju nefrankirano poslati natrag.

Tvorničke cijene.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Veterani br. 1.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom. i u javne lokale.

Pradaja svakokratnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

ISTARSKA POSUJILNICA

Prima zadrugare, koji uplađuju sadružnih djeleova jedan il po kruna 2.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije djan te plaća od istoga 4%.
isto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkas, na odkas od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugaroni, i to na hipoteku ili na mjenico i sadružnice na garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vialita luda (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju poblitte informacije.

Ravnateljstvo.

NOVO! **NOVO!**
HOTEL ELISABETTA
PULA, viala Arena br. 1. **Vis-à-vis Arena.**
Vlastnik: Frane Barbalić

sasna nanovo i moderno uredjen, sa liepim i značnim sobama, opremljenim sasna novim pokućtvom i posteljnom.

Sasna u blizini parobrodarske stanice, postaja tramvaja, blizu kolodvor.

Poslužba brza i točna, cijene vrlo umjerene. — Ulaz sa ulice Arena br. 1 i sa restoracijom piazza Ninfia br. 1, vlastništvo istog gospodara.

Preporuča se našem obćinstvu uz gesto: **SVOJ K SVOMU!**

□ SVOJ K SVOMU! □

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA i DR.
□ ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1. □

preporuča se za
tiskarske, knjigoveške i galanterijske radnje.

Solidna izradba pečata iz gume.

Imade u zalih
tiskanice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole i odvjetnike, posujilnice i konsumna društva, trgovačke knjige, pisanke za škole, kao i sva pisarske i risarske
□ □ □ potrebštine. □ □ □

OPCINSKA ŠTEDIONICA
u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovana po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamćenjom cijlo kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmове, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

LJEKARNA U PAZINU
K' SV. CIRILU I METODU

Gospodari! Zelite li da Vaše blago ostane zdravo, da Vam se svinjo (praseci) debele te da ih saćuvate od svih kućnih bolesti, da Vam krave davaju više i bolje mleka, da Vam se blago jaća, redovito hranu probavija, te da ga saćuvate od kašlja, plućnog katara, naduvanja, zapekline, glista itd. to upotrebljavajte samo

PRAH ZA BLAGO

pripravljen u Ljekarni k svotom Cirilu i Metodu u Pazinu pa ćete se osvjedočiti o korisnom djelovanju istoga.

Cijena jedne kutije 1 kruna.

Naputak o uporabi jest naznačen na svakoj kutiji.

Gospodari! Preporuča Vam se svima za domaće blago
MAZILU ZA BLAGO ILI FLUID
koje je najbolji liek za konje i volove za pojaćanje i okripljenje nogu, postije teškog i napornog raća, te bolesti u kriših i plećih, kod agrćenih žila, kod upale kopita itd. Izvratno djeluje kod (prasaća) svinja, kad nemogu na nogami stati i kad se opaža slabost na blagu.

Cijena jedne boce 1 kruna 40 filira.

Dobiva se samo u Ljekarni k svetom Cirilu i Metodu u Pazinu (Istra).
— Narućebo se obavijaju poštanskim pouzdećem ili da se novac unapred pošalje.
Ista Ljekarna preporuča svoje bogato skladište svih drugih liekova.

Josip Blašković
PULA, ulica della Valle br. 11, Telefon br. 21.

Veliko skladište kamonog ugljena prve vrsti za peći i štednjake, sladkog (bukovog) ugljena i gorivog drva. — Roba se dostavlja u kuću besplatno.

Preporuča svoju dobru robu. Cijene umjerene.

Narućebo izvršuju se točno i bezovlaćno.

Za jesen i zimu
— preporuča tvrđka —
BOHINEC i drug

— ulica delle Torri 2, TRIST, ulica S. Lazzaro 17 —
(Iza crkve sv. Antona novoga)

svoje bogato skladište gotovih odjeća za gospoda i dječake, to razne novosti u konfakciji za dame i djevojčice.

Solidna poslužba. (Oštetla po mjeri.) Cijene vrlo nizke.

NOVA TRGOVINA! **NOVA TRGOVINA!**